

שעות עבודה ומנוחה של נהגי רכב כבד וציבורי

נייר עמדה- עמותת אור ירוק

תמונת מצב

מתחילת השנה 63 בני אדם נהרגו בתאונות דרכים במעורבות משאיות ואוטובוסים, מדובר בכרבע מההרוגים בתאונות דרכים בשנה הנוכחית. נתונים אלו הינם המשך ישיר של שיעורי ההיפגעות החמורים בשנת 2024.

תאונות במעורבות רכבים כבדים קטלניות בשיעור גבוה באופן יחסי לרכבים פרטיים. כשמדובר במשאיות במשקל של 16 טונות ומעלה שיעור מעורבותן בתאונות קטלניות גבוה פי 6.3 מחלקן במצבת הרכב.

נהגים מקצועיים

תחום הנהיגה המקצועית מתאפיין בדרישות תובעניות- עמידה בלוחות זמנים הדוקים והספק גבוה של נסיעות. נהגים רבים פועלים תחת לחצים כבדים המובילים לעומס יתר, עייפות ושחיקה. הם נדרשים להמשיך בנסיעה ללא מנוחה מספקת, בניגוד לתקנות הקובעות את זמני הנהיגה והמנוחה, דבר שמוביל לסיכון בטיחותי משמעותי – הן עבור הנהגים עצמם והן עבור יתר משתמשי הדרך.

נהג מקצועי בין אם ברכב כבד השוקל עשרות טונות ובין אם ברכב ציבורי המסיע עשרות נוסעים חייב לקבל את התנאים הבסיסיים לנהיגה בטוחה כאשר

אחד המרכזיים שבהם הינו מנוחה ראויה. כל תאונה במעורבות רכב כבד או ציבורי יכולה להוות אירוע רב נפגעים.

אכיפת שעות עבודה ומנוחה בישראל

הכלי המרכזי בו משתמשים לאכיפת מגבלות זמני מנוחה תקינים וזמני נהיגה תקינים בישראל הוא הטכוגרף. מכשיר זה מבצע רישום של פעילות הרכב והנהג כמו- מהירות נסיעה, שעות פעילות ונתונים שמשמשים לחקירת תאונות דרכים ולהסקת מסקנות. השימוש בטכוגרף בישראל הינו מחדל מתמשך של כלל הגורמים האמונים על הנושא, בעוד במדינות אירופה משתמשים מזה כשני עשורים בטכוגרף דיגיטלי מהימן ואמין במדינת ישראל עדיין משתמשים בטכוגרף אנלוגי קל לזיוף ושאינו מאפשר אכיפה אפקטיבית.

הטכוגרף האנלוגי חשוף לבעיות מהותיות בתחום הפיקוח והאכיפה: ניתן להחליף בין דסקות של נהגים שונים או שימוש של אותו נהג במספר דסקות במקביל- דבר המאפשר זיוף קל יחסית של נתוני הנהיגה, המנוחה והתחזות לנהג אחר. בשל פגיעות זו הטכוגרף האנלוגי מתקשה לתת תמונה אמינה, מדויקת ומבוססת של פעילות הנהג.

למרות שמזה כעשרים שנים עמדת כלל גופי המקצוע היא שיש לעבור לשימוש בטכוגרף דיגיטלי, במדינת ישראל בוחרים באופן מודע לסכן את חייהם של האזרחים, כאשר ניתן להעריך ששימוש בטכוגרף דיגיטלי היה מונע תאונות רבות ונפגעים רבים בנפש ובגוף.

עמדת עמותת אור ירוק

על משרד התחבורה והבטיחות בדרכים להבטיח כי החקיקה בנושא תוסדר באופן שיבטיח כי שעות הנהיגה והמנוחה של נהגי הרכב הכבד והציבורי יאפשרו נהיגה בטוחה. יש להביא לכך כי תהיה הלימה לסטנדרט האירופי בנושא, תוך הבטחת תנאי עבודה הולמים ושמירת בטיחות הנהגים ומשתמשי הדרך. במסגרת זו יש להפעיל באופן מיידי טכוגרף דיגיטלי בהתאם להחלטת

הממשלה שכבר התקבלה בנושא. הטכוגרף הדיגיטלי יבטיח מצד אחד את זכויותיהם של הנהגים המקצועיים בכל הנוגע לשעות הנהיגה והמנוחה, ומצד שני יחזק את ההרתעה ויעלה את רמת הבטיחות בכבישים לכלל המשתמשים.